

-: કિંદગીયત-શેઆરી :-

કિંદગી જીવવાનો એક બેહતરીન તરીકો

કુરઆને હકીમની મશહૂરો માઅરૂફ આયતે કરીમા, “**ઇન્નલ મુબત્તેરીના કાનૂ ઇખ્વાનશ શયાતીન**”, યાઅની કે ફિઝૂલખર્ચી કરનારાઓ, ઇસ્તેતાઅત યા ગુંજાઈશથી વધારે ખર્ચ કરનારાઓ શયતાનના ભાઈઓ છે. કોઈ મુફકિરનો કૌલ છે કે, પૈસો-દૌલત-મની (Vitamin M) આવે તે “પહેલા” ખર્ચ ન કરો. પૈસા અને પાનીને તેના ગૈર ઇસ્તેઅમાલ થાવાથી બચાવશો તો એ તેના બચાવનારને બચાવશો ! બુજુર્ગોએ કહેલું છે કે, પૈસો અને ઇજ્જત વાધની પૈશાની પર હોય છે, યાઅની ઘણી મુશ્કિલથી હાસિલ થાય છે. જુમ્લા કલામમાં કહીએ તો વાહનના “**ન્યુટ્રલ ગેયર**” ની મિસિલ કિંદગીની ચાલ પણ મોઅતદલ અને વેહવારૂ કરવામાં જ અકલમંદી છે અને આવનારી નસલની બેહબૂદી છે. કોઈનો મહેલ જોઈને અપનું સુકૂનથી પુર ઝુંપડું તોડી ન નંખાય, આની માઅના એ પણ નથી કે આપ સડક પર કિંદગી બસર કરો. અલ્લાહતઆલા ઇરશાદ ફરમાવે છે કે, “**કોલૂ વશરબૂ વલા તુસ્તૈફૂ**”, અય લોગો ! તમે ખાવ, પીવો મગર તમે ફિઝૂલખર્ચી-ઈસ્રાફી ન કરો. દેખાદેખી, ખોટા દેખાવ, લોગ ક્યા કહેંગે, ઓમાં ! આના ઘરમાં તો ફોન પણ નથી; એને દીકરી કેમ અપાય, આવી નાની અને હિમાકત ભરી વાતો ને આજે પહેલા-ગણેલા યા અનપઠ તમામ વીલગી રહેલાં છે. બદલામાં માયૂસ ચહેરા, બેંક લોનના હપ્તા, લેણદારોથી ચહેરો છુપાવવાની નૌબત, ઘરમાં હાઝિર હોઈએ અને “**ના**” કહી દેવું પડે એવી હાલત, અમાનતને ગબન કરી બેવે હાથને ઉંચા કરી દેવાની ખસલત, ઇજ્જત-આબરૂની સરેબાઝાર નિલામી - અપના મોહઝિબ, તરક્કીયાફતા, Well-cultured અને Well-educated સમાજને ઝૈબ આપનારૂં છે ? વિચાર માંગી લેતા સવાલનો હલ હુંઢવાને બદલે ગુટખાના પડીકાઓ ચાવતા ચાવતા “દેખા જાયેગા” નો બદ-રવૈયો ઇખ્તિયાર કરીને ઔલાદ વાસ્તે વિરાસતમાં બેઈજ્જતી, નદામત, દેવું, ગુરબત અને નાદારી નાદાનીના લીધે મુકતા જઈએ છીએ.

હર ચીઝનો હલ છે, Solution છે, Adjustment અને Compromise છે. આકિલ અને સંજીદાહ તે જ કહેવાય જે ઠોકરો ઝખ્મ ખાધા પછી પોતે સંભાલીને બરાબર ચાલે. જેમ પીઠ (કરોડ) બગૈરનો ઇન્સાન બેસવાથી લાચાર છે તેમ દૌલત-સરવતથી તૂટેલો ઇન્સાન ચાર આદમીમાં બેસવાથી બેકસ-બેબસ છે.

સૌથી પહેલા તો અપની જે પસીનાની કમાઈ છે, મહેનતકશીની મૂંડી છે, તિજારતના અને કિંદગીના બેહતર અચ્ચામની કીમતી પૂંજ છે તેનાથી રમતબાઝી કરવાનું છોડવું પડશે અને એમાં અહમ કિરદારની ઝિમ્મેદારી ઘરના ભૈરોની છે. ખુશી આવવાની છે તે ખબર પહેલેથી હોય છે મગર ગમી-મુસીબત દસ્તક ઠોકીને આવતી નથી. પાસે ચાર પૈસા હશે તો મુસીબતમાં કામ આવશે એમ સમઝીને જે દૌલત કમાયા તેનેમાંથી રોઝમરના ખર્ચાને નીકાલીને બાકીની કમાઈને કોઈ મેહફૂઝ જગા પર રાખવી જોઈએ. જો સારી એવી બચત કરવી હોય તો શાદીશુદા મરદ-બૈરોને પોતાનો અલગ-અલગ ખર્ચ કરવાથી પરહેઝ કરવો જોઈએ, બેવેને ઘરના આમદો રફત (આવક-જાવક) ની ખબર તો હોવી જ જોઈએ. કોઈની ખોટી વાતમાં આવીને યા લાલચ માં ફસાયને બાઝારમાં ચાલતી બેશુમાર અંજાન સ્કીમોમાં પૈસા રોકવાથી બે મહીના નફો પણ કિંદગી ભરની ખોટ કે પરૈશાનીને ઇજ્જન આપવા જેવું થાય છે. કારોબાર અને ઔલાદ હોય તો પૈસાનો ઇન્તેઝામ-રોકાણ એ મુજબ કરો કે એની તાઅલીમમાં, બીમારી-મુસીબતમાં, શાદીમાં, નવા ઘરબાર લેવામાં વક્તસર કામ લાગે. આમદનીના હિસાબે ખર્ચ કરવામાં ઘરના તમામ લોગોની બેહતરી છે. જો એમ વિચારીને ખર્ચ કરવામાં આવે કે ૬ મહીના યા ૨ વરસમાં income માં આટલો વધારો થાશે યા કારોબાર ખૂબ ચાલશે તો એ વિચારમાં ખોટ છે. જે હાથે છે તે સાથે છે.

“અલ-માલો વલ બનૂના ઝીનતુલ હયાતિદ દુનિયા.”

માલ અને ઔલાદ દુનિયાની કિંદગીની ઝીનત છે. જે કોઈ માલનો ખૈર ઇસ્તેઅમાલ કરે છે જેનાથી તમામ હુકૂક અદા થાય અને ઔલાદની ખૈર તરબીયત કરીને ઊંચા અખ્લાકથી સીંચે છે, જેનાથી તેની ઝઈફીમાં એ તેનો સહારો બને તો જ એ મુમિન સઈદ અને ખુશ કિસ્મત કહેવાય છે.

“કિંદગીમેં ગર તુઝે પાની હે ઇજ્જત,

કર નિછાવર ઔરોં પે અપની તું દૌલત.” ★